

Nad pokusy s cukrovkou ve Slověči

SUGAR BEET TESTS IN SLOVEČ

Cukrovka se letos urodila prakticky ve všech zemích Evropské unie a čeká se nadprodukce. Letošní rok přál i řepě na našich polích. České pěstitele na jedné straně potěšily vysoké výnosy, ale na druhé straně je zaskočily ne příliš příznivé výkupní ceny.

Množství nejnovějších informací z oblasti pěstování cukrové řepy měli možnost načerpat účastníci polního dne ve Slověči na Nymbursku, který se konal již v 21. ročníku 24. září 2014.

V hostitelském podniku Zemědělská společnost Slověč mají s pěstováním cukrovky dlouholeté zkušenosti. Na zdejších těžkých půdách se uplatňují bezorebné technologie. Podle slov ředitele ZS Slověč, Ing. Jiřího Soboty, v letošním roce pěstovali zhruba 450 ha cukrové řepy. Půdu pro cukrovku, řepku, a sóju podrývají do hloubky až 25 cm. K tomuto účelu v zemědělském podniku používají stroje Horsch Tigger a Terraland.

Technologické pokusy

Na pokusném pozemku si přichází mohli prohlédnout velmi pěkné porosty cukrové řepy. Skupinku zájemců zde provedl Ing. Jaromír Chochola, CSc., z Řepařského institutu, spol. s r. o. Podle jeho informace pokusy této společnosti ve Slověči zaujímaly plochu zhruba jeden hektar.

V době konání polního dne 24. září probíhala sklizeň parcelek o velikosti 10 m². Těch bylo na pokusném stanovišti založeno na osm set. S ostatními lokalitami pokusů čítá množství pokusných parcel kolek pěti tisíc. Pokusy byly založeny na antinematodní odrůdě Panorama KWS, stejně jako na ostatních lokalitách, na kterých Řepařský institut pokusy pro Řepařskou komisi při společnosti Tereos TTD, a. s., letos založil. V pokusech se ověřují různé herbicidy, fungicidy, hnojení a další.

V bloku fungicidních pokusů se porovnávala stupňovaná ošetření včetně fungicidní clony, což představovaly tři postupné postřiky. Ing. Chochola vysvětlil, že se v tomto roce na neošetřené kontrolní variantě vyskytovala cerkosporiová skvrnitost jen ohniskově.

Také se ověřovala různá listová hnojiva aplikovaná společně s fungicidy. V pokusech s cukrovkou dlouhodobě dobře vychází postřik na list hnojivy obsahujícími bór a hořčík.

V dalších pokusech se porovnával vliv stupňovaných dávek dusíku. Jak uvedl ing. Chochola, ve Slověči na těžkých půdách v letošním roce došlo k vyplavení dusíku a listy cukrové řepy v důsledku nedostatku tohoto prvku žloutly. Letos zde lépe vycházela vyšší dávka dusíku, porovnávalo se 40, 80, 120 a 160 kg.ha⁻¹ dusíku. Na nehnojené kontrole měla řepa výrazně menší chrást. Ve Slověči se osvědčilo 120 kg.ha⁻¹, ale na jiných stanovištích postačovalo 90 kg.ha⁻¹ dusíku. Vyšší dávky dusíku neměly negativní vliv na cukernatost, která se držela na vysoké úrovni.

V bloku herbicidních kombinací nebyly v době konání polního dne patrné rozdíly mezi porovnávanými přípravky. Na celém poli přichází takřka nespáříli plevel. Čistá byla

dokonce i neošetřená kontrola. Dle ing. Chocholy by nově do porostů řepy měl být zaregistrován herbicid Command 36 CS na hubení mračňáku.

Ing. Chochola přítomným vysvětlil, jak ve Slověči zakládali porosty cukrovky. Uvedl, že pole na pokusném stanovišti před založením pokusů připomínalo louku, pozemek se podařilo odplevelit dvojím použitím totálního herbicidu Roundup. Pak už nebyly nutné žádné další zásahy. Podle vysvětlení ing. Chocholy je u bezorebné technologie, která se používá i ve Slověči, na jaře nutný postřik Roundupem. Na podzim se pozemek kypřil do hloubky 15 cm a na jaře už se s půdou nehýbalo a selo se přímo do nezpracované půdy.

Výše výnosu se značnou měrou odvíjí od termínu setí i sklizně. Platí známé pravidlo: čím delší vegetace, tím vyšší výnos. V pokusech se již několik let ověřují dva termíny setí (časné a pozdní) a dva termíny sklizně (raná a pozdní). Ukazuje se, že každé opoždění setí o jeden den představuje snížení výnosu o 1 t.ha⁻¹. Při prodloužení sklizně platí, že každý den navíc přirůstá asi 0,5 t.ha⁻¹ cukrovky.

Letos ve Slověči seli 23. března a poté o čtrnáct dní později. Raná sklizeň probíhala v době konání polního dne 24. září. Při pozdním setí se dosahovalo 55–60 t.ha⁻¹ a při raném setí se sklízelo kolem 75 t.ha⁻¹. Cukernatost se pohybovala na vysoké úrovni nad 18 %, a tak po přepočtu na 16% cukernatost budou výnosy mnohem vyšší. S výsledky seznámí pěstitele cukrové ing. Chochola na zimních seminářích.

V loňském roce se v průměru pokusů při setí 20. dubna a sklizni 24. září docílilo výnosu 83,7 t.ha⁻¹ při přepočtu na 16% cukernatost. Pokud cukrovku zaseli o deset dnů dříve, výnos se zvýšil o 11,7 t.ha⁻¹. V případě časného setí 24. března a pozdní sklizni 1. listopadu se výnos vyhoupl na 114,2 t.ha⁻¹.

Odrůdy, setí a moření

Prvotním předpokladem dosažení vysokého výnosu je kvalitní odrůda a vysoce klíčivé osivo. Slověč patří k lokalitám, kde má Řepařský institut založeny maloparcelkové pokusy, ve kterých probíhá zkoušení odrůd cukrovky pro Seznam doporučených odrůd. Důraz se klade na odrůdy tolerantní k nematodům.

V odrůdovém pokusu se porovnávalo 27 odrůd pro cukrovary společnosti Tereos TTD, a.s. Jednalo se o odrůdy nejvíce pěstované a také o nadějně novinky, které se letos nacházely ve druhém roce registračních zkoušek ÚKZÚZ.

V poloprovozních odrůdových pokusech předváděly svou nabídku osivářské firmy. V pokusech bylo k vidění i množství novinek. Jako kontrola byla mezi odrůdy jednotlivých firem zařazena Labonita KWS. U této odrůdy se také porovnávala různá výsevni vzdálenost rostlin v řádku: 16 cm, 18,5 cm a 21,5 cm. Odrůda Alpaca posloužila k ověření mořidel Poncho Beta⁺ a Cruiser Force SB.

Obr. 1. Na poli byly vyorané bulvy jednotlivých odrůd.

Obr. 2. V době konání polního dne probíhala sklizeň maloparcelkových pokusů.

Účastníci polního dne měli možnost se seznámit s odrůdami všech osivářských firem působících v ČR. Prohlédnout si mohli rostliny i vyorané bulvy jednotlivých odrůd.

Na poli bylo založeno i několik parcel s krmnou řepou, kde se při seti nepoužilo mořidlo s insekticidní složkou. Krmnou řepu vzešlou z insekticidně neošetřeného osiva poškodili drátovci, na parcelách, místy i ve větším množství, chyběly rostliny. To dokládá, že by pěstitelé neměli na ošetření osiva šetřit. Cukrové a krmné řepy se zákaz moření osiva neonicotinoidy, jakožto nekvetoucích plodin, netýká.

Mapoparcelní sklizeň

Pokusy s cukrovkou se sklízí mapoparcelním sklízěčem vyrobeným na zakázku na základě taženého sklízěče Stoll. Zájemci mohli sledovat tento pozoruhodný stroj při práci nejen zvenku, ale i zevnitř. Sklizeň najede na parcelku o 10 m², kde nejen sklídí bulvy, ale také je ihned vypere, zváží a nakonec rozkrouhá.

Na obrazovce uvnitř sklízěče se ihned zobrazí výnos i cukernatost. V kabině tohoto zařízení je připravena obsluha, která odebere vzorek na rozbor a nechá jej zamrazit v tekutém dusíku. Za hodinu tento maloparcelní sklizeň podle slov ing. Chocholy zvládne sklídnout 30 až 35 parcel, což představuje kolem 250 denně.

Text a foto: Hana Honsová, ČZU v Praze

OVĚŘENO
V PRAXI

Nematody? V tom jsme nejlepší!

ATTRAKTIVA KWS Ri Nem

- NV typ, novinka roku 2014
- nejvyšší výnos kořene

VITALINA KWS Ri Nem

- N/NC typ, skvělý výnos i cukernatost
- nejvyšší výnos PC po dvou letech v SDO

PANORAMA KWS Ri Nem

- N/NC typ, i pro pole bez infekce
- 1. místo v SDO 2013 podle PC

www.kws.cz